

ת"פ 12555/07/14 - מדינת ישראל נגד ד פ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 12555-07-14 מדינת ישראל נ' פ

בפני כב' השופטת ג'ויה סקפה שפירא

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים ד פ

גזר דין

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בשתי עבירות בשתי תקיפת עובד ציבור, לפי סעיף 382א(א) לחוק העונשין התשל"ז-1977.
2. ביום 6.7.14, הגיע הנאשם לשכת התעסוקה בסניף קריית-ארבע. במהלך דין ודברים של הנאשם עם עובדי לשכת התעסוקה, הרים הנאשם סלסלת מכתבים ממתכת והכה באמצעותה את מנהל לשכת התעסוקה בראשו. בהמשך, לאחר שהנאשם הוצא מהחדר, הוא תקף את מנהל לשכת התעסוקה במכת אגרוף בלחיו השמאלית.
3. ב"כ המאשימה, אשר תמך טענותיו בפסיקה תואמת, טען כי יש לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם שבין מספר חודשי מאסר בפועל לבין 18 חודשי מאסר בפועל, תוך שהדגיש את חשיבות הערך המוגן בעבירות שביצע הנאשם, והתייחס לנסיבות האישיות של הנאשם העולות מתוך התסקיר. עוד הפנה ב"כ המאשימה לחוות דעת פסיכיאטרית וחוות דעת נוירולוגית שהוגשו במהלך ההליכים, מהן עולה מסוכנות גבוהה המצדיקה החמרה בעניינו של הנאשם. עם זאת נטען כי מתחם העונש ההולם אותו מבקשת המאשימה לקבוע הוא נמוך באופן יחסי, וזאת בהתחשב במצבו הבריאותי של הנאשם.
4. ב"כ הנאשם ביקשה להסתפק בעניינו של הנאשם בעונש מאסר מותנה, תוך שהדגישה את נסיבות חייו של הנאשם, קשייו ובעיות בריאות שהשליכו על התנהלותו ועל יכולתו להבין את המעשים של האחרים ולהתייחס אליהם בצורה מותאמת. בעניין זה הסתמכה ב"כ הנאשם על חוות דעת הנוירולוגית וחוות דעת פסיכיאטרית. לדידה, אין להתייחס לנאשם כאל כל אדם מהשורה לנוכח מצבו הבריאותי, ועל העונש לבטא הבנה למצב שבו נתון הנאשם ולהשלכות של מחלתו. הוגשה פסיקה מטעם ההגנה שבה נגזרו עונשי מאסר בעבודות שירות, ואולם בית המשפט התבקש, כאמור, להסתפק במאסר מותנה לנוכח ההערכה כי הנאשם לא כשיר לבצע עבודות שירות.
5. הנאשם בדברו האחרון ביקש לשוב ולהבהיר כי הוא לא אשם במעשים וכי האשמה רובצת לפתחם של עובדי שירות התעסוקה, אשר היו צריכים לתת את הדין לדעתו על מעשיהם.

6. הנאשם סובל מאז ילדותו ממחלת אפילפסיה ונוטל טיפול תרופתי בשל כך. בשלבים קודמים של ההליך הוגשו בעניינו של הנאשם חוות דעת של הפסיכיאטר המחוזי וכן חוות דעת נוירולוגית מטעם ההגנה.

מתוך חוות הדעת הפסיכיאטרית, שהוגשה ביום 2.11.15, עולה כי הפסיכיאטר המחוזי התרשם שהנאשם כשיר לעמוד לדין ואחראי למעשיו, אך עם זאת התרשם כי השיפוט החברתי שלו לקוי וכי מחלתו מלווה במאפיינים אישיותיים של סף גירוי נמוך והשלכת בעיותיו על אחרים.

מתוך חוות הדעת הנוירולוגית שהוכנה ביום 7.6.15, עולה כי יכולתו של הנאשם לרסן את נטייתו לתוקפנות מוגבלת, עקב מחלתו והטיפול התרופתי שנטל.

7. בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר מבחן שהמליץ על הטלת מאסר בפועל קצר שיהווה עונש חד משמעי ומציב גבול, מאסר על תנאי ופיצוי כספי סמלי לקורבן. שירות המבחן עמד על מורכבות מצבו של הנאשם, אשר מחלתו מקשה על התנהלותו הכללית. הנאשם טען גם בפני שירות המבחן כי הוא הותקף על ידי המתלונן, לא מצא כל דופי בהתנהגותו שלו והתקשה לראות חלופה למעשיו בעת ביצועם. שירות המבחן התרשם מהתנהגות בלתי מותאמת של הנאשם ולעיתים חריגה. הנאשם תופס עצמו כקורבן ואת הסביבה ועיקר את מוסדות הממלכתיים כעוינים כלפיו, דבר גורם לו חוסר אמון ומרמור. הנאשם נתון בעמדה קורבנית, מתקשה לקחת אחריות ומתקשה לקבל את הפער בין שאיפותיו לבין המציאות בפועל. שירות המבחן סבור, כי ללא טיפול בקשייו השונים של הנאשם, ישנו סיכון להישנות העבירות, אך לצד זאת הנאשם שולל צורך בטיפול באופן שאינו מאפשר לו לקבל טיפול בשלב זה.

מתחם העונש ההולם

8. הערך המוגן בעבירות שעניינן פגיעה בעובדי ציבור, הוא הבטחת קיום הסדר הציבורי ומתן אפשרות לעובדי הציבור לבצע תפקידם בצורה תקינה ולשרת את הציבור (ראו ע"פ 4565/13 **אמון חאלד נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 4.11.13]).

9. מעשי אלימות המופנים כלפי עובדי ציבור הממלאים את תפקידם, הם רעה חולה שיש להילחם בה, בין היתר, גם באמצעות ענישה מרתיעה. גישה סובלנית או סלחנית למעשי אלימות ופגיעה בעובדי ציבור תפגע ביכולתם לבצע את תפקידם כדבעי, ותפגע, בסופו של יום בציבור כולו.

10. מעשיו של הנאשם אמנם לא תוכננו מראש ואולם כפי שעולה מתוך מכלול הנסיבות, הנאשם ביצע אותם כחלק מתפיסתו הרחבה יותר את עובדי הציבור, ובפרט את עובדי לשכת התעסוקה כמי שפועלים לרעתו.

11. בקביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב, בין היתר, ביכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשיו או משמעות מעשיו, אף אם אלה אינם עולים כדי סייג לאחריות פלילית. כאן המקום ליתן משקל לדברים

שנכתבו גם בחוות הדעת הפסיכיאטרית וגם בחוות הדעת הנוירולוגית באשר לקשיים בשיפוט החברתי של הנאשם שהם תולדה של מחלתו. אין חולק על התקיימותה של נסיבה זו, ואף התביעה הביעה עמדתה, כי מצבו הבריאותי של הנאשם הוא גורם בעל משקל בקביעת מתחם העונש ההולם.

12. רמת הענישה שנקבעה בפסיקה בגין עבירות של תקיפת עובדי ציבור, היא, ככלל, עונשי בפועל שבין חודשים ספורים ועד 18 חודשים (ראו רע"פ 7504/13 **הרצל אלי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 22.12.13]; רע"פ 2450/15 **יעל אזרזר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 15.4.15]; רע"פ 4166/07 **מוסא אבריק נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 15.7.2007]; רע"פ 638/16 **יחיא נסאסרה ואח' נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 29.2.16]). במקרים שאינם שגרתיים הוטלו גם עונשי מאסר בעבודות שירות, כפי שעולה מתוך הפסיקה שהגישה ב"כ הנאשם, ואולם מדובר בעונשים החורגים ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום (ראו למשל עפ"ג (חיפה) 5020-03-15 **ירון וייס נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 15.10.15] שם קובע בית המשפט המחוזי באופן ברור, כי עונש זה אין בו כדי לשקף ענישה ראויה למי שתוקפים עובדים ציבור במשמורתם).

13. לנוכח האמור לעיל, ומסבירתי כי יש ליתן משקל ממשי לנסיבות שעניינן האמור בסעיף 40ט(6) לחוק העונשין, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין מאסר קצר בפועל ועד לשמונה חודשי מאסר בפועל.

קביעת העונש המתאים לנאשם

14. הנאשם בן 38. אין לו הרשעות קודמות. הוא עלה לישראל מרוסיה לפני כחמש שנים, אינו עובד ומתגורר במסגרת דיור המיועדת לחסרי בית. הנאשם סובל, כאמור, ממחלת האפילפסיה, המשפיעה על כל אורחות חייו והתנהלותו. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן את הקשר עם בני משפחתו, ואולם מתוך כלל הנסיבות עולה, כי קשריו הבין אישיים של הנאשם הם דלים ומצומצמים, והוא למעשה חי בבדידות שבה נאלץ להתמודד בעצמו עם מחלתו והשלכותיה על כלל אורחות חייו.

15. יש לתת משקל לעובדה כי הנאשם אינו נוטל אחריות על מעשיו ואף מאשים בהם את עובדי הרשות. הגם שהדברים נובעים במידה מסוימת מתוך מצבו הרפואי, יש בהם כדי להוות נדבך משמעותי של מסוכנות העולה מתוך מעשיו כפי שהתרשם אף שירות המבחן. מסוכנות זו מקימה חשש כי הנאשם יחזור על העבירות, שכן נושא התעסוקה ויחסו כלפי הרשות בעניין זה, נותר בלתי פתור עד היום. עובדה זו מצדיקה ענישה שיש בה אלמנט של הגנה על הציבור מפני מעשים דומים, שיש חשש כי הנאשם יבצע בעתיד.

16. לא ניתן לקבל את עמדתה של ב"כ הנאשם לפיה יש להטיל על הנאשם עונש של מאסר מותנה בלבד. ספק בעיניי אם ענישה מסוג זה, החורגת במידה רבה מאד, ממתחם העונש ההולם, ואינה עולה בקנה אחד עם השיקולים המצדיקים חריגה כאמור, כמפורט בסעיף 40ד לחוק העונשין, יש בה כדי להרתיע את הנאשם מפני ביצוע מעשים דומים בעתיד. סברתי כי מן הראוי במקרה זה להטיל ענישה מוחשית בדמות מאסר בפועל שתהווה גורם מציב גבול ועבור הנאשם, ועשויה לסייע בהרתעתו מפני ביצוע מעשים דומים בעתיד.

17. ככלל, ראוי במקרה מסוג זה להטיל פיצוי על הנאשם בנוסף לעונשים אחרים, וזאת כדי לפצות במידה מסוימת את המתלונן בגין הפגיעה שנגרמה לו, וכדי להמחיש לנאשם את תוצאות מעשיו. עם זאת, לא ניתן להתעלם ממצבו הכלכלי הקשה של הנאשם שהוא מחוסר עבודה ומחוסר בית, וסברתי כי בשל נסיבות קיצוניות אלה, אין מקום להטיל פיצוי.

18. מכלול הנסיבות שפורטו מצדיק הטלת עונש בחלקו הבינוני- נמוך של מתחם הענישה.

19. לנוכח האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שלושה חודשי מאסר בפועל. הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו ביום 13.11.16 בשעה 10:00 בבית המעצר במגרש הרוסים.

ב. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע.

ג. חודשיים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג עוון.

20. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ד אלול תשע"ו, 27 ספטמבר 2016, במעמד הצדדים.